

Het Green to Colour-concept kan in verschillende situaties de buitenruimte verfraaien, zoals hier op een talud langs een watergang in een nieuwbouwwijk.

In de middenberm van een winkelstraat is in 2014 een combinatie van onder meer *Hemerocallis*-variëteiten, *Rudbeckia fulgida* 'Goldsturm', *Persicaria amplexicaulis*, *Phlomis russeliana*, *Geranium cantabrigiense* in variëteiten, *Nepeta* 'Walker's Low' en *Aster ageratoides* 'Asran' toegepast.

'Met 'Green to Colour' is de angst voor vaste planten weggenomen'

Omdat de vraag naar vaste planten in het openbaar groen ruim tien jaar geleden in hoog tempo afnam, stelde Griffioen in Wassenaar zich tot doel om vaste planten weer terug te brengen in de openbare ruimte. Met behulp van het Green to Colour-concept, waarbij de beheerkosten centraal staan, werd dit doel bereikt.

Tekst Wendy Venhorst | Beeld Vasteplantenkwekerij Griffioen, Gemeente Steenwijkerland en Nissewaard

Begin deze eeuw stond vasteplantenkwekerij Griffioen voor een grote uitdaging. Het bedrijf merkte dat gemeenten steeds terughoudender werden om vaste planten toe te passen. Daarom organiseerde het in 2003 een symposium voor gemeenten, hoveniers en ontwerpers. „We wilden graag weten waarom vaste planten niet meer in trek waren”, legt Bert Griffioen uit. „Al snel bleek dat gemeenten vaste planten te duur in onderhoud vonden.”

Het duurde even voordat Griffioen wist hoe hij het probleem moest tackelen. In eerste instantie vertelde hij de gemeentelijke ontwerpers welke soorten heel sterk zijn, maar dat leverde niets op. „Ik denk dat ze het niet zo leuk vonden om van een kweker te horen wat zij moesten tekenen”, vertelt hij lachend. „Toen hebben we besloten om zelf te gaan ontwerpen. Daarop kregen we steeds vaker de vraag of we ook voor plantwerk

en onderhoud konden zorgen. Daar is het Green to Colour-concept uit ontstaan.”

Vier pijlers

'Green to Colour' is gebaseerd op vier pijlers: de juiste plant op de juiste plaats, een goede grondbewerking, het gebruik van planten in P11 in plaats van in P9 (acht planten per m²) en onderhoud door middel van extreem kort afmaaien in maart. De toegepaste vaste planten moeten aan 21 voorwaarden voldoen, die onder andere betrekking hebben op droogte, dichtgroei en winterhardheid. Inmiddels bestaat het concept uit zo'n honderd soorten.

Griffioen licht toe dat het toevoegen van soorten een traag proces is. „De soort moet echt aan alle voorwaarden voldoen. We willen bijvoorbeeld niet dat er water wordt gegeven. Als een plant doodgaat vanwege droogte, staat hij op de

verkeerde plek. Water geven is altijd een verborgen post in bestekken en er wordt vaak veel geld aan uitgegeven.”

Om te testen welke soorten geschikt zijn, heeft het bedrijf een 2.000 m² tellende proeftuin. Hier wordt gekeken of de planten tegen bijvoorbeeld strooizout, maaien en droogte kunnen. „In de praktijk blijkt 10% van het sortiment geschikt voor de openbare ruimte.”

Volgens Griffioen leidt deze werkwijze tot een kleurige, fleurige en volledig gesloten beplanting met veel waarde voor de biodiversiteit en aantrekkelijke onderhoudskosten. „Eigenlijk doen we met 'Green to Colour' niets anders dan denken vanuit beheerkosten.”

Aanleg en onderhoud

Waar Griffioen het ontwerp maakt en de planten levert, worden de aanleg en het onderhoud door anderen geregeld. Zo

>

werkt het bedrijf veel samen met lokaal en regionaal werkende partijen. „Daar zijn we naar opdrachtgevers open over. En als een gemeente graag met eigen mensen werkt, trainen wij ze zodat ze het op onze manier doen. Zo kunnen we onze garantie overeind houden.”

Het concept biedt Griffioen zeker financiële voordelen. „Je denkt mee met de klant en biedt een totaaloplossing. Het resultaat wordt dan belangrijker dan de prijs. Dat betekent overigens niet dat je maar kunt vragen wat je wilt. Wij voeren realistische prijzen die we tegenover iedereen kunnen uitleggen. In de groensector is daar ernstig behoefte aan.”

De kweker benadrukt dat de omzet van het bedrijf vooral uit de levering van planten komt en niet zozeer uit het bijkomende werk. „Op de beplantingsplannen en het grondwerk zit marge, maar niet veel. De opbrengsten komen hoofdzakelijk uit de kwekerij.”

Griffioen zit inmiddels veertig jaar in het vak en weet dat het geen zin heeft om mensen iets op te dringen. „Bij elke gemeente zit wel iemand die slechte ervaringen heeft met vaste planten. Dan heeft het geen zin om daar tegenin te gaan. Je moet ook niet proberen om zoveel mogelijk producten in de markt te stampen; je moet het probleem van je opdrachtgever oplossen. Als je dat naar eer en geweten doet, kun je je kennis in geld omzetten.”

De animo voor het concept is het afgelopen jaar hard gegroeid. Zo steeg de omzet van 'Green to Colour' in 2014 met 35%. „Daar gaan we dit jaar weer 5 tot 8% overheen.” Of deze groei zich

'Het concept geeft een veel hogere belevingswaarde'

Art Oosting, groenbeheerder bij de voormalige gemeente Bernisse (nu gemeente Nissewaard, fusiegemeente van Bernisse en Spijkenisse)

„Als groenbeheerder heb ik samen met Johan van Putten, adviseur bij Beheer in Ontwikkeling, het groenbeleidsplan Bernisse opgesteld en uitgerold. Naast versobering van een groot deel van de beeldkwaliteit, wilden we op een aantal beeldbepalende plekken juist meer kleur en variëteit. En dat zonder dat de onderhoudskosten zouden stijgen. Bovendien verwachtten we door de fusie verschuivingen in het beheer, waardoor we een concept wilden dat snel aanslaat, duurzaam is en weinig onderhoud vraagt. 'Green to Colour' leek dit in zich te hebben. En dat blijkt nu ook te kloppen. De vakken met vaste planten zijn volledig gesloten en springen er echt uit! Ook hebben ze minder aandacht nodig. Door bewust nuances aan te brengen, wordt bovendien het gevoel van de burger bij de buitenruimte beter. Het concept geeft een veel hogere belevingswaarde.

Waar de aanlegkosten hoger zijn, liggen de onderhoudskosten lager dan bij een gemiddelde heesterbeplanting. Op langere termijn liggen de totale kosten dus lager. Als beheerder is het belangrijk te sturen op de lange termijn en verder te denken dan het huidige budget!”

doorzet, heeft volgens de ondernemer te maken met de gemeentelijke budgetten. „Het blijven onzekere tijden; we zorgen daarom dat we flexibel blijven.”

Garantie

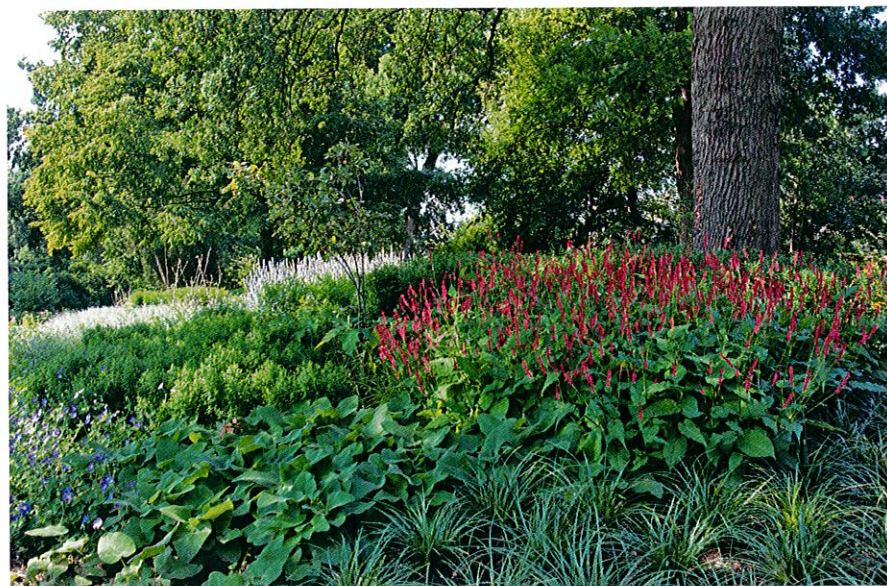
Bijzonder aan het concept is volgens Griffioen de langjarige garantie. „Als een soort na een tijd niet meer voldoet of als we iets beters vinden, vervangen we het op eigen initiatief. Als de opdrachtgever een nette prijs betaalt, moet hij ook een goed product krijgen.”

Daarnaast speelt ook de onderdrukking van onkruid een belangrijke rol in het concept. „Beplanting die niet sluit, zoals prairiebeplanting, maken wij principieel niet. Niet omdat we het niet kunnen, maar omdat er naar onze ervaring

onkruid en dus onderhoudsproblemen kunnen ontstaan. We denken continu vanuit beheer.”

Naast 'Green to Colour' is Griffioen bezig met twee andere concepten voor het openbaar groen. Eén heeft betrekking op de uitstraling en het andere is een onderhoudsconcept. „We zijn ze nu aan het testen. In 2026 willen we ermee op de markt komen. Meer wil ik er nog niet over kwijt...”

Terugkijkend zegt Griffioen: „Waar ik best een beetje verguld mee ben, is dat wij het gebruik van vaste planten in het openbaar groen een flinke duw in de goede richting hebben gegeven. Door ons concept hebben we bij veel beheerders de angst voor vaste planten weggenomen. En die opdracht hadden we onszelf tien jaar geleden gegeven!”

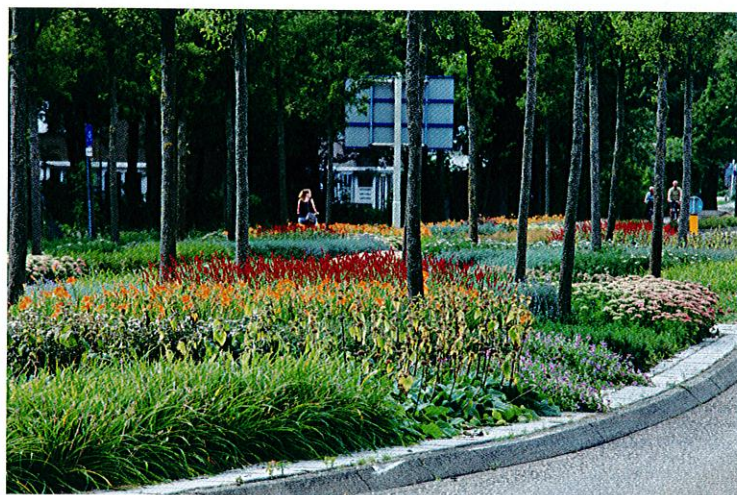
Een nagenoeg gesloten onderbeplanting in het monumentale stadspark Rams Woerthe in gemeente Steenwijkerland. Het park is een ontwerp uit eind 19e eeuw van Hendrik Copijn.

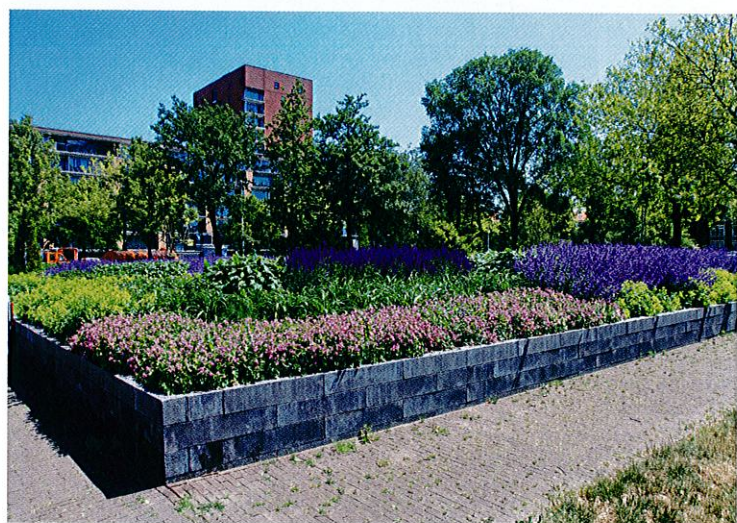
Rotonde beplant met *Rudbeckia fulgida* 'Goldsturm Low', *Geranium* 'Patricia', *Verbena bonariensis* en *C*

In de gemeente Nissewaard liggen de vakken met vaste planten op beeldbepalende plekken, zoals hier langs het fietspad van een toegangsweg.

Een kleurig tapijt van onder meer *Phlomis russeliana*, *Hemerocallis*-variëteiten, *Nepeta*, *Persicaria*, *Geranium*, *Sedum spectabile* zorgt voor een warm en aantrekkelijk straatbeeld.

Een verhoogd plantvak waarin *Nepeta* 'Walker's Low' en *Salvia nemorosa*, *Alchemilla mollis* en *Geranium* in bloei staan.

Salvia nemorosa 'Mainacht', *Nepeta* 'Walker's Low', *Agrostis acutiflora* 'Karl Foerster'.

'De verwachtingen worden waargemaakt'

Chris Teurlinckx, regisseur sport, spelen en groen bij de gemeente Steenwijkerland

„De gemeente Steenwijkerland past het 'Green to Colour'-concept pas sinds dit voorjaar toe; op een aantal rotondes en in een woonwijk waar behoefte was aan meer kleur en variatie. Samen met de bewoners is een groenrenovatieplan opgesteld. Daarbij zijn vaste planten aangeplant bij de entrees van de straten, de hoofdonthutingsweg en een buurtpark in de wijk. Omdat sommige stukken vrij laat zijn aangeplant, kunnen we het nog niet overal goed beoordelen. Maar waar we wel op tijd waren, zie je dat het werkt. Het knalt er echt uit! We krijgen ook veel positieve reacties van burgers. Dat is weer eens wat anders dan het gemopper... We denken niet dat we de hele gemeente zo inrichten. Maar op punten waar je accenten wil, is het heel geschikt. Bovendien worden de ontwerpen zorgvuldig in elkaar gezet. Er wordt echt nagedacht over compositie, kleur en structuur. Met het concept worden bepaalde verwachtingen neergelegd, maar die worden waargemaakt. Wel is het een vereiste dat mensen kennis van zaken hebben en dat er met schone grond wordt gewerkt. Anders is het concept gedoemd te mislukken. Ook het onderhoud vraagt aandacht, waarbij de piek in het voorjaar ligt. Waar de onderhoudskosten vergelijkbaar zijn, is de kwaliteit aanmerkelijk hoger!”

<